

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Regeringen
Miljödepartementet
103 33 STOCKHOLM

Vårt datum: 2009-02-27
Vår referens: SSM 2009/855

Budgetunderlag för perioden 2010-2012

Inledning

Strålsäkerhetsmyndighetens etableringsfas kommer att avslutas under 2010 och myndigheten kommer därefter att gå in i en mer normal förvaltnings- och utvecklingsfas. Detta innebär att myndighetens olika rutiner och arbetsmetoder är etablerade och väl kända inom myndigheten, vilket i sin tur gör det möjligt för myndigheten att med kraft ta sig an de olika utmaningar som omvärlden ställer på myndighetens verksamhet.

Strålsäkerhetsmyndigheten genomför en systematisk analys av omvärldsutvecklingen inom myndighetens ansvarsområde i syfte att klargöra utvecklingstendenser och eventuella omvärldsförändringar. Omvärldsanalysen utgör underlag för myndighetens olika prioriteringar utifrån de uppdrag som givits av regeringen. Myndighetens slutsatser i detta budgetunderlag baseras på den genomförda omvärldsanalysen.

Strålsäkerhetsmyndigheten har inte hunnit analysera vilka konsekvenser som regeringspartiernas energiöverenskommelse får för myndighetens verksamhet. Myndigheten har därmed inte tagit några hänsyn till energiöverenskommelsen i detta budgetunderlag.

Sammanfattning

Strålsäkerhetsmyndigheten föreslår följande

Verksamheten för granskning, tillståndsprövning m.m. i anledning av förväntad ansökan om slutförvar bör förstärkas med 5 000 tkr årligen från och med 2010. Strålsäkerhetsmyndigheten gör bedömningen att omfattningen av granskningsarbetet gör att myndigheten måste förstärkas för att kunna genomföra uppgiften effektivt och utan onödig fördröjning. Strålsäkerhetsmyndigheten anser att dessa kostnader bör finansieras via kärnavfallsfonden men tilldelas som anslag.

Verksamheten avseende finansiell kontroll av hantering av utbränt kärnbränsle finansieras idag såväl via avgifter (2 700 tkr) som via medel från Kärnavfallsfonden (5 960 tkr). Myndigheten anser att verksamhetens finansiering inom detta område bör renodlas och i fortsättningen endast finansieras via medel från kärnavfallsfonden men tilldelas som anslag.

Arbete inom området finansiell kontroll utvecklas fortfarande och myndigheten har idag svårt att överblicka om tilldelade medel är tillräckliga. Bedömningen är att det kommer att behövas ytterligare 2 500 tkr årligen från och med 2011. Strålsäkerhetsmyndigheten avser återkomma till regeringen i detta ärende.

Verksamheten för övrig tillståndsprövning, som finansieras med avgifter som disponeras av myndigheten, behöver tillföras ytterligare 3 000 tkr årligen. Orsaken är att dagens avgifter inte täcker myndighetens framtida kostnader för denna verksamhet. Strålsäkerhetsmyndigheten avser återkomma med mer detaljerade förslag till regeringen i detta ärende.

För att finansiera beredskapsverksamheten bör Strålsäkerhetsmyndigheten tilldelas 20 000 tkr som anslag från och med 2010. Detta bedöms motsvara de medel av "förvaltningskaraktär" som idag tillförs Strålsäkerhetsmyndigheten via Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) anslag 2:4 Krisberedskap. Enligt regeringens direktiv till nya finansieringsprinciper för detta anslag kommer inte denna verksamhet längre kunna finansieras över anslag 2:4. Eftersom medlen är en förutsättning för att upprätthålla en heltäckande nationell strålskyddsberedskap, föreslår Strålsäkerhetsmyndigheten denna förstärkning.

De föreslagna förstärkningarna enligt ovan är utöver det som anges i regeringens budgetproposition beträffande förstärkning av Strålsäkerhetsmyndighetens tillsyn (Prop. 2008/09:1).

Vidare anser Strålsäkerhetsmyndigheten att regeringen bör överväga att höja ambitionen inom den skattefinansierade delen av myndighetens strålskyddsforskning. Genom en sådan åtgärd skulle angelägen forskning inom bl.a. forskningsområdet Övrig icke-joniserande strålning inkl. elektromagnetiska fält kunna genomföras.

Strålsäkerhetsmyndigheten avser att återkomma till frågan om myndighetens totala finansiering i särskild skrivelse till regeringen i enlighet med uppdrag i myndighetens regleringsbrev.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreslår vidare att regeringen beslutar:

- Att allt anslagssparande får disponeras av myndigheten.
- Att låneramen för myndigheten uppgår till 50 000 tkr.
- Att myndigheten får utnyttja en anslagskredit om 10 137 tkr totalt för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten.
- Att myndighetens räntekontokredit uppgår till 35 000 tkr, detta i enlighet med tidigare skrivelse till regeringen (dnr SSM 2009/651).
- Att Strålsäkerhetsmyndigheten tilldelas bemyndiganderamar enligt myndighetens förslag för anslagen 3:1, 1:14 ap2 och 2:1 ap10.

Verksamhet

Slutförvar

En stor utmaning för myndigheten under de kommande åren är granskningen av industrins systemval för slutligt omhändertagande av använt kärnbränsle. I en internationell jämförelse har planerna för att välja den plats där slutförvaret ska etableras och den metod för hur slutförvaret ska utformas kommit långt i vårt land. Detta innebär att det finns få projekt inom samma område där det finns befästa erfarenheter. Myndighetens verksamhet inom detta område kommer att kräva omfattande resurser, och engagera en stor del av den kompetens som finns på myndigheten. Även slutligt omhändertagande av annat, kärnkraftanknutet och icke-kärnkraftanknutet, radioaktivt avfall kommer att dra resurser.

Finansiell kontroll av kärnavfallsfonden

Kostnaderna för ett slutförvar för använt kärnbränsle finansieras med medel ur kärnavfallsfonden. När tillstånd till ett slutförvar givits och byggprojektet påbörjats förändras myndighetens roll något. Strålsäkerhetsmyndighetens uppgift kompletteras då med uppgiften att bedöma byggprojektets kostnadsuppskattningar för slutförvaret i förhållande till fondens storlek; detta för att se till att avsättningar till fonden är väl avvägda. Myndigheten ska också bedöma om uttag ur fonden sker på rätt grund. Detta sammantaget kommer att öka kraven på myndighetens förmåga inom detta område i slutet av denna budgetunderlagsperiod.

Kärnkraft

Ett stort moderniseringsprogram pågår vid de svenska kärnkraftverken i syfte att höja säkerheten. Därutöver pågår det samtidigt ett arbete som syftar till att höja den termiska effekten på anläggningarna, vilket ställer höga krav på myndighetens verksamhet. Samtidigt måste den löpande tillsynen upprätthållas på en hög nivå. Sammantaget innebär detta krav på en mycket omfattande tillsyn. Myndigheten kan konstatera att de planerade förändringarna inom den svenska kärnkraften är de största sedan utbyggnaden av kärnkraften avslutades under 1980-talet.

Dessa satsningar sker dessutom i en internationell kontext där allt fler länder förnyar eller bygger ut sin kärnkraftskapacitet eller överväger att göra detta, vilket riskerar att leda till en överbelastning i konstruktions- och produktionsleden som i sin tur kan leda till problem med fördröjningar och bristande kvalitet. En annan risk som Strålsäkerhetsmyndigheten uppmärksammat är att det pågår en generationsväxling inom detta kompetensområde där allt fler av de personer som var med och etablerade kärnkraften idag lämnar arbetsmarknaden, vilket riskerar att leda till kompetensbrist inom, för säkerheten, viktiga områden.

Myndigheten gör idag bedömningen att de kompetens- och resursmässiga aspekterna på säkerheten och tillsynen inom detta område är en stor utmaning inte bara för myndigheten utan även för nationen. Förutsättningarna att kunna rekrytera kompetent personal i såväl industrin som på myndigheten kommer att påverka möjligheterna att genomföra alla planerade åtgärder inom uppsatta tidsramar och med bibehållen säkerhet. På grund av den planerade utbyggnaden av kärnkraften i ett stort antal länder finns risk för att brist på kompetent personal uppstår, vilket kan leda till stor konkurrens mellan myndigheten och industri och även i förhållande till övriga världen. För myndigheten innebär detta att vi måste söka nya vägar för rekrytering och kompetensuppbyggnad och detta är ett arbete som påbörjats. Svårigheter att rekrytera kompetent personal riskerar även att driva upp kostnaderna för myndighetens verksamhet.

Kärntekniska anläggningar

Tillsynen över kärntekniska anläggningar som inte producerar el liksom slutförvar i drift och anläggningar under avveckling (inkl kärnkraftverk) kommer att kräva resurser från myndigheten under perioden. Avfallshanteringen vid Studsvik möter nya utmaningar till följd av moderniseringsprojekt vid kärnkraftverken. Det finns planer på utökad verksamhet vid bränslefabriken i Västerås. Sammantaget innebär detta att myndigheten behöver sä-

kerställa tillräcklig egen kompetens för att kunna pröva verksamheter mot ställda krav och bedriva tillsyn mot tillståndobjekten i lämplig omfattning.

Radioaktiva ämnen

Radioaktiva ämnen används i betydande omfattning i samhället. Inom industrin och i sjukvården används dessutom relativt starka strålkällor. Historiskt sett har dessa strålkällor registrerats och det har funnits krav på tillstånd för att inneha dessa. Efter terrorattackerna den 11 september 2001 har de internationella regelverken skärpts när det gäller hur dessa strålkällor och annat radioaktivt material, t.ex. kärnbränsle, ska skyddas mot stölder. Sverige har infört flera regelverk bl.a. det s.k. HASS-direktivet (high activity sealed sources), som reglerar hur registrering och slutligt omhändertagande av starka strålkällor ska ske. Myndighetens kapacitet att se till att regelverket följs och att bedriva tillsynsverksamhet mot tillståndshavare har däremot inte byggts upp i en omfattning som gör att tillsynen är heltäckande inom detta område.

Hälso- och sjukvården

Utvecklingen inom hälso- och sjukvården de senaste åren visar på en trend med teknisk utveckling inom diagnostiken som på sikt riskerar att öka dosbelastningen på patienterna. Det är framför allt utvecklingen mot ökad användning av datortomografi som leder till större dosbelastning. I takt med att denna teknik görs tillgänglig och nya metoder för att utnyttja tekniken utvecklas kan man befara att användningsfrekvensen ökar och att den kollektiva dosbelastningen därmed blir större. Myndigheten har för avsikt att fortsatt följa denna utveckling. Även andra områden inom radiologisk diagnostik och strålterapi kräver ökad tillsyn och annan uppmärksamhet från myndigheten.

Redan Organisationskommittén för Strålsäkerhet (M 2007:05) konstaterade i sitt förslag till budgetunderlag för Strålsäkerhetsmyndigheten att tillsynen av landstingens strålskydd inte var tillräckligt frekvent. Strålskyddsinstitutet genomförde inspektioner vid ett och samma landsting vart tionde år. Strålsäkerhetsmyndighetens mål är att fördubbla frekvensen samt att stärka tillsynen även med andra åtgärder. Arbetet med att förstärka organisationen har påbörjats under 2008 och kommer att ytterligare förstärkas under 2009 i syfte att uppnå dessa mål.

Vidare har Strålsäkerhetsmyndigheten konstaterat att enligt det regelverk som reglerar användandet av röntgendiagnostik inom tandvården ges generella tillstånd och att tillsynen inom detta område har varit i stort sett obefint-

lig. Strålsäkerhetsmyndigheten avser att genomföra en utredning i frågan i syfte att klargöra om det gällande regelverket är ändamålsenligt och om tillhörande tillsyn är tillräcklig eller om justeringar behöver göras. I det fall myndigheten kommer fram till att mer omfattande förändringar behöver vidtas så kan det komma att innebära behov av ökade resurser för bl.a. tillsyn. Möjligheten till avgiftsfinansiering av denna tillsynsverksamhet kommer att utredas.

Elektromagnetiska fält

Det går inte idag att vetenskapligt bevisa att förekomsten av elektromagnetiska fält är skadlig för människan i de miljöer där allmänheten vistas. Strålsäkerhetsmyndigheten kan dock konstatera att ytterligare kunskap inom området behöver utvecklas för att mer slutgiltigt kunna bedöma om strålning från elektromagnetiska fält är en hälsorisk. I avvaktan på sådan kunskap förordar myndigheten en försiktighetsattityd när det gäller användandet av t.ex. mobiltelefoner. Myndigheten har identifierat behovet av ett miljöövervakningsprogram för elektromagnetiska fält. Resultatet från ett sådant program skulle utgöra ett betydelsefullt kunskapsunderlag för framtida riskbedömning. Kunskapen om eventuella risker som kan vara förknippade med elektromagnetiska fält är ett viktigt forskningsområde inom ramen för myndighetens anslagsfinansierade strålskyddsforskning. Denna del av myndighetens forskningsbudget är dock begränsad (endast skattefinansierade forskningsmedel kan användas för denna verksamhet). Myndigheten får istället arbeta med att sammanställa kunskap som utvecklas med stöd av andra finansierare och då framför allt forskning som bedrivs utanför Sverige. Den snabba teknikutvecklingen med ny trådlös teknik gör att allmänhetens exponering måste följas kontinuerligt och därför är miljöövervakning en viktig verksamhet för myndighetens kunskapsuppbyggnad.

Övrig icke-joniserande strålning

Inom det av riksdagen fastslagna miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö har delmål formulerats för att bryta ökningen av antalet hudcancerfall. På grund av att det tar lång tid att utveckla cancer som orsakas av UV-strålning. Fallen av malignt melanom och skivepitelcancer fortsätter att öka, liksom antalet årliga dödsfall på grund av malignt melanom. Myndigheten bedömer att ytterligare åtgärder för att begränsa befolkningens exponering för skadlig UV-strålning kan komma att behöva genomföras. Myndigheten har för avsikt att utreda vilka ytterligare åtgärder som kan behöva vidtas så att regeringens mål kan uppnås. Eventuella resursmässiga konsekvenser av denna utredning går inte att uppskatta för närvarande.

Laser

Användandet av laserteknik i olika produkter har ökat de senaste åren. Användning sker för vitt skilda ändamål och inom olika områden; i laserpekare, inom evenemangsindustrin, inom kosmetik och medicin. Detta är ytterligare ett område där ansvarsfördelningen mellan myndigheter och lagstiftningens ändamålsenlighet behöver ses över eller kompletteras. Strålsäkerhetsmyndigheten följer såväl kunskapsutvecklingen som produktutvecklingen inom området och myndigheten har under 2008 skärpt vissa krav i avsikt att begränsa användandet av ”farlig laser”.

Naturlig strålning

Ett område som särskilt bör uppmärksammas under budgetunderlagsperioden är hur riskerna med radon ska bedömas och vilka åtgärder som är relevanta att vidta. Även inom detta område kommer de uppsatta miljömålen vara svåra att nå. Strålsäkerhetsmyndigheten kan konstatera att det pågår en internationell process inom området som kan leda till en något förändrad syn på radon. Därmed uppkommer också ett behov av översyn av regelverk m.m. Myndigheten vill också påpeka att fördelningen av ansvar inom detta område mellan ett flertal myndigheter inte förenklar riskbegränsningsarbetet. Myndigheten överväger vilka förslag till förändringar som kan vara ändamålsenliga att ta upp i den pågående lagöversynen.

Ansvaret för tillsynen av flygande personals yrkesbestrålning delas av tre myndigheter, Arbetsmiljöverket, Transportstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten. Denna uppdelning leder sannolikt till suboptimeringar och bör ses över.

Beredskap

Under hela 2000-talet har beredskapen inom strålskyddsområdet successivt byggts upp. Idag finns det en god strålskyddsberedskap. För att bibehålla dagens förmåga att krisleda, samverka och operativt hantera en händelse som innebär exponering av farlig strålning behöver tillräckliga medel årligen avsättas. Strålsäkerhetsmyndigheten gör bedömningen att den volym som tilldelats verksamheten från Krisberedskapsmyndighetens anslag 7:5 Krisberedskap har skapat förutsättningar för en sådan ambitionsnivå. Det är viktigt att denna förmåga inte urholkas genom de förslag på nya finansieringsprinciper som nu utvecklas.

När det gäller ytterligare utveckling av beredskapen så pågår ett arbete vid Strålsäkerhetsmyndigheten med att sammanfoga de två tidigare myndigheternas verksamhet. Som ett led i detta arbetar myndigheten för närvarande

med verksamhet som syftar till att förbättra rapporteringen från kärnkraftverken till myndigheten.

Nukleär icke-spridning

Svenskt kärnämne och svensk kärnteknisk utrustning ska användas som det har deklarerats i enlighet med Sveriges internationella åtaganden. Strålsäkerhetsmyndigheten ska säkerställa att ämnena eller utrustningen inte kommer till användning för kärnvapen genom en effektiv kärnämnes- och exportkontroll. Detta sker i samarbete med EU-kommissionen och IAEA. Den internationella kärnämneskontrollen håller på att förändras sedan det s.k. tilläggsprotokollet till kontrollavtalet med IAEA trätt i kraft. För Sveriges del har nu IAEA dragit nödvändiga slutsatser om att Sverige inte har någon odeklarerad kärnteknisk verksamhet. Därför har IAEA från och med 2009 ändrat sin inspektionsverksamhet i Sverige och kommer att genomföra oannonserade inspektioner och inspektioner med kort varsel. Detta medför förändrade krav på inspektionsverksamheten inom detta område.

Sverige har sedan 1986 genom ett stödprogram till IAEA safeguard bidragit till att utbilda och träna IAEA:s inspektörer och även bidragit till utveckling och testning av IAEA:s instrument för sin kontrollverksamhet. IAEA:s behov av svenskt bistånd är fortsatt stort.

Utvecklingssamarbete med Ryssland och Östeuropa

Samarbetet har på senare år omfattat Ryssland, Ukraina, Vitryssland, Armenien och Georgien. Under kommande år planerar Strålsäkerhetsmyndigheten att utöka samarbetet med andra givarländer och internationella organisationer som är aktiva på samma område i syfte att samordna insatserna och skapa synergier. Strålsäkerhetsmyndigheten som, i ett internationellt perspektiv, är en liten aktör på området kommer även fortsättningsvis att lägga kraft på att vara proaktiv inom området genom att lyfta fram strålsäkerhetsproblem som behöver hanteras och tillsammans med relevanta aktörer skapa väl avvägda lösningar. Strålsäkerhetsmyndigheten anser att det kan finnas skäl att överväga om inte myndigheten på sikt bör ges ett större geografiskt mandat. Det finns andra länder som har behov av stöd motsvarande det som idag ges till Ryssland, Ukraina, Vitryssland, Armenien och Georgien.

Övrig verksamhet

Strålsäkerhetsmyndighetens databasstruktur

Ett arbete med att skapa en databasstruktur för Strålsäkerhetsmyndighetens databehov har påbörjats. Det finns idag en mängd olika databaser inom Strålsäkerhetsmyndigheten som ett arv från de båda tidigare myndigheterna. Redan organisationskommittén konstaterade att det fanns betydande moder-

niseringsbehov och samordningsvinster inom detta område. Flera av databaserna är föråldrade och uppbyggda på ett sätt som försvårar en effektiv handläggning av de olika ärenden som myndigheten har att hantera. Rapporteringar enligt olika internationella bestämmelser kräver idag ett manuellt arbete och möjlighet saknas att kunna göra effektiva sökningar och/eller kunna använda databaserna för de analyser som myndigheten behöver kunna göra.

Under 2009 ska en upphandling av en ny databasstruktur göras. Denna ska föregås av en behovsanalys och kravspecifikation. Planen är att det systemtekniska arbetet ska kunna ske under 2010, med test och införande av ett nytt samlat system under 2011.

Radonlaboratoriet vid Strålsäkerhetsmyndigheten

Strålsäkerhetsmyndigheten arbetar för att kunna bli utsedd till riksmätplats för radioaktivitet i luft och dricksvatten. Myndigheten avser att återkomma till regeringen med begäran om att bli utsedd till riksmätplats när verksamheten motsvarar de krav som ställs.

Finansiering

Regeringen har i budgetpropositionen (prop. 2008/09:1) redovisat sin syn på anslagsutvecklingen för åren 2009-2011. Strålsäkerhetsmyndigheten gör bedömningen att den ambitionsökning som regeringen ger uttryck för i propositionen täcker det närliggande behovet av avgifts- och anslagsmedel för myndighetens tillsynsverksamhet. Viss oro finns dock för att myndighetens rekryteringsbehov kan komma innebära behov av ökad finansiering för att täcka kostnader för personal som behöver utvecklas inom organisationen, trainee-program m.m.

Myndigheten har efter sex månaders verksamhet funnit vissa oklarheter i hur verksamheten finansieras. Inom vissa områden, t.ex. anslagsposten för forskning, har myndigheten påbörjat ett utredningsarbete för att klargöra principerna för hur medlen under denna anslagspost ska användas och myndigheten avser att återkomma till regeringen i det fall det finns förslag på förändringar. Syftet med utredningen är att renodla verksamheten och därmed skapa en större tydlighet för uppdragsgivaren. Detta kommer att innebära att myndigheten återkommer till regeringen med förslag på justeringar av medelstilleddning mellan anslagsposter.

Myndigheten konstaterar samtidigt att möjligheten att stödja och tillgodogöra sig kunskapsutvecklingen inom strålskyddsområdet är begränsad. Detta beror på att myndighetens forskningsmedel i huvudsak består av avgiftsme-

del från tillståndshavare inom kärnkraften, vilket begränsar myndighetens handlingsutrymme när det gäller strålskyddsforskning. Myndigheten anser att regeringen bör överväga en ambitionsökning även när det gäller skattefinansierad strålskyddsforskning.

Avseende Strålsäkerhetsmyndighetens kostnader för prövning av frågor enligt finansieringslagen (2006:647) och finansieringsförordningen (2008:75) föreslår myndigheten att nuvarande system, där myndigheten ansöker om medel för sin verksamhet direkt från fonden, ersätts med ett system där även dessa medel tilldelas myndigheten via anslag men att regeringen fortsatt utnyttjar fondmedel för finansiering av anslaget. En förutsättning för ett sådant system är att dessa medel tilldelas myndigheten under en särskild anslagspost, så att en tydlig avstämning och kontroll av hur fondmedlen använts av myndigheten kan göras.

Vidare anser Strålsäkerhetsmyndigheten att en prövning av vilka delar av myndighetens verksamhet som bör finansieras av fondmedel bör göras inför det att ansökan om tillstånd för att etablera ett slutförvar för använt kärnbränsle lämnas in.

Som ett första led i denna förändring av finansieringen anser myndigheten att regeringen bör överväga att förändra finansieringen av den del av myndighetens verksamhet som syftar till att verifiera beräkningarna av avgifter till kärnavfallsfonden så att denna verksamhet i sin helhet finansieras av fondmedel från och med 2010.

Strålsäkerhetsmyndigheten avser att återkomma till regeringen angående myndighetens avgiftsfinansierade verksamhet i särskild skrivelse.

Strålsäkerhetsmyndigheten får idag cirka 30 000 tkr i bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för verksamhet inom Samhällets krisberedskap. Den totala kostnaden för Strålsäkerhetsmyndighetens beredskapsverksamhet uppgår till cirka 50 000 tkr. En stor del av verksamheten finansieras således med bidrag från anslaget 2:4 Krisberedskap. Enligt de riktlinjer regeringen givit till MSB för översyn av anslaget 2:4 Krisberedskap ska anslaget fortsättningsvis inte få användas till verksamhet som kan anses vara av förvaltningskaraktär eller till långvariga investeringar och förpliktelser.

Enligt regeringens riktlinjer för anslaget 2:4 och de finansieringsprinciper som MSB föreslagit skulle Strålsäkerhetsmyndigheten få svårt att finansiera sin beredskapsverksamhet med bidrag från MSB. En stor del av myndighe-

tens verksamhet faller under det som benämns vara av ”förvaltningskaraktär” enligt direktiv och nya finansieringsprinciper. Strålsäkerhetsmyndigheten ser det därför som angeläget att myndigheten tillförs medel i motsvarande grad på förvaltningsanslaget. Detta för att även i fortsättningen kunna bedriva den verksamhet som myndigheten enligt ansvarsprincipen förutsätts bedriva. Myndigheten uppskattar behovet av förstärkt förvaltningsanslag till 20 000 tkr.

Underlag enligt 9 kap 3§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Verksamhetens finansiering (tkr)	2008	2009	2010	2011	2012
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Utgiftsområde 06 anslag 3:1. ap 1					
Del till Strålsäkerhetsmyndigheten (ram)	151 390	220 700	240 160	254 040	258 942
Utgiftsområde 06 anslag 3:1. ap 2					
Forskning (ram)	0	90 000	96 000	97 000	99 000
Utgiftsområde 20 anslag 1:14. ap 8					
Internationellt samarbete med Ryssland (ram)	23 083	52 500	52 346	48 500	48 500
Utgiftsområde 07 anslag 2:1. ap 10					
Kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa (ram)	7 739	18 342	18 000	18 000	18 000
Utgiftsområde 20 anslag 1:4. ap 4					
Sanering och återställning del till SSM	126	2 730	2 000	2 000	2 000
Avgiftsinkomster som disponeras					
Uppdragsverksamhet	1 464	3 500	3 500	3 500	3 500
Utbildning	373	1 100	1 150	1 200	1 250
Övrig tillståndsprövning	3 030	5 025	17 158	15 040	12 974
Övriga inkomster som disponeras					
Bidrag från Kärnavfallsfonden	2 432	5 960	Beräknas under 3:1, ap1		
Bidrag från MSB (fd KBM)	20 930	29 000	30 000	30 000	30 000
Bidrag från Sida	2 250	5 000	6 900	6 900	6 900
Bidrag från Formas	0	2 000	2 000	2 000	2 000
Övrigt (finansiella intäkter, 4§ m.m.)	879	1 500	1 500	1 500	1 500
Summa	213 696	437 357	470 714	479 680	484 565

Nivån för anslaget 3:1 är beräknat med utgångspunkt i budgetpropositionen för 2009 och med en uppräkningsfaktor med 2% för år 2012. Hänsyn har också tagit till ingående anslagssparande 2009 med 4 844 tkr (3% av anslaget för 2008). Anslaget (ap1) har ökat med 5 960tkr från och med 2010 med anta-

gandet att myndigheten får medel för finansiell kontroll som anslag istället för som bidrag från Kärnavfallsfonden.

Övriga anslag är beräknade med utgångspunkt i budgetpropositionen för 2009 och med hänsyn till omfattningen på myndighetens uppdrag inom respektive område.

Avgiftsfinansierad verksamhet har beräknats med utgångspunkt i kända volymer på verksamheten under kommande år. Inkomster för Övrig tillståndsprövning är uppräknade med 5 000 tkr per år fr.o.m. 2010 för att täcka myndighetens kostnader för granskning av slutförvar för använt kärnbränsle.

Bidrag från Kärnavfallsfonden har fr.o.m. 2010 räknats in i anslag 3:1 ap1.

Bidrag från MSB har antagits vara oförändrade. Ändrade finansieringsprinciper kan dock medföra minskade bidrag och därmed ökat behov av anslagsmedel. Nivån ska ses som Strålsäkerhetsmyndighetens behov av finansiering för den beredskapsverksamhet myndigheten bedriver.

Investeringar i anläggningstillgångar

Strålsäkerhetsmyndighetens investeringar omfattar i huvudsak investeringar i lokaler, datorer, licenser och kontorsutrustning. Under 2009 skall upphandling av en SSM-gemensam databas påbörjas. Investeringar i projektet faller ut under 2010 och kommer att kräva relativt stora investeringar. Myndighetens låneram föreslås uppgå till 50 000 tkr. Omfattningen av lån i Riksgälden, beräknad nyupplåning, låneram m.m. framgår av tabell nedan.

Uppgifter beträffande lån i Riksgäldskontoret

Behov av lån i Riksgäldskontoret (tkr)	2009 Prognos/ utfall	2010 Förslag	2011 Beräkn.	2012 Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	32 484	33 284	46 784	46 284
Beräknad nyupplåning	10 300	24 500	12 000	12 000
varav investering i immateriella anläggningstillgångar	800	2 000	1 000	1 000
Beräknad amortering	9 500	11 000	12 500	12 500
UB lån i Riksgäldskontoret	33 284	46 784	46 284	45 784
Beslutad/föreslagen låneram	55 000	50 000	50 000	50 000
Beräknad ränteutgift	658	1 201	1 396	1 381
Ränteantaganden för nyupplåning	2,0	3,0	3,0	3,0
Finansiering av räntor och amorteringar				
utgiftsområde 06, anslag 3:1, ap1	10 158	12 201	13 896	13 881
övrigt				

Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret

Räntekontokredit (enl. 21§ budgetlagen) (tkr)	2009 beslutad	2010 förslag	2011 förslag	2012 förslag
	15 000	35 000	35 000	35 000

Se vidare Strålsäkerhetsmyndighetens uppdrag om utredning av myndighetens nödkredit (SSM 2009/651).

Anslagskredit på ramanslag

Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap

Anslagskredit på ramanslag (tkr)				
3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten	2009 beslutad	2010 förslag	2011 förslag	2012 förslag
ap.1	6 206	7 257	7 677	7 827
ap.2	2 880	2 880	2 910	2 970

Strålsäkerhetsmyndigheten föreslår anslagskredit enligt gängse norm (3 procent).

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Anslagskredit på ramanslag (tkr)				
1:14 Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland (ram), (tkr)	2009 beslutad	2010 förslag	2011 förslag	2012 förslag
ap.8	0	1 570	1 455	1 455

För att underlätta myndighetens planering föreslår vi en anslagskredit på 3% på den anslagspost som Strålsäkerhetsmyndigheten disponerar.

Utgiftsområde 07 Internationellt bistånd

Anslagskredit på ramanslag (tkr)				
Anslag 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, ap10, Kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa (tkr)	2009 beslutad	2010 förslag	2011 förslag	2012 förslag
ap.8	0	540	540	540

För att underlätta myndighetens planering föreslår vi en anslagskredit på 3% på den anslagspost som Strålsäkerhetsmyndigheten disponerar.

Avgiftsbelagd verksamhet

Beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)

Verksamhet	+/- t.o.m. 2008	+/- 2009	Int. 2010	Kost. 2010	+/- 2010	Ack. +/- utgå. 2010
Avgiftsbelagd verksamhet						
Uppdragsverksamhet	-1 270	150	3 500	3 350	150	-970
Utbildning	-336	20	1 150	1 100	50	-266
Övrig tillståndsprövning	466	677	17 158	15 946	1 212	2 355
Summa	-1 139	847	21 808	20 396	1 412	1 120

Verksamhet	Int.2011	Kost. 2011	Int. 2012	Kost. 2012	Ack. +/- utgå. 2012
Avgiftsbelagd verksamhet					
Uppdragsverksamhet	3 500	3 350	3 500	3 350	-670
Utbildning	1 200	1 150	1 250	1 180	-146
Övrig tillståndsprövning	15 040	18 574	12 974	16 474	-4 680
Summa	19 740	23 074	17 724	21 004	-5 496

Beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras (tkr)

Verksamhet	Ink. tit.	+/- t.o.m. 2008	+/- 2009	Int. 2010	Kost. 2010	+/- 2010	Ack. +/- utgå. 2010
Offentligrättslig verksamhet							
Kärnteknisk verksamhet	2551	12 419	17 000	289 500	268 500	21 000	50 419
Icke kärnteknisk verksamhet	2511	-5 178	0	13 500	13 500	0	-5 178
Summa		7 241	17 000	303 000	282 000	21 000	45 241

Verksamhet	Int. 2011	Kost. 2011	Int. 2012	Kost. 2012	Ack. +/- utgå. 2012
Offentligrättslig verksamhet					
Kärnteknisk verksamhet	302 000	281 000	315 000	294 000	92 419
Icke kärnteknisk verksamhet	14 500	14 500	15 000	15 000	-5 178
Summa	316 500	295 500	330 000	309 000	87 241

Intäkterna från och med år 2010 innefattar även 21 000 tkr i avgifter enligt 12§ förordningen (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten för beredskapsverksamhet som utförs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och länsstyrelserna.

Periodens överskott på inkomstitel 2551 motsvaras i huvudsak av finansieringen av kärnenergiberedskap vid länsstyrelserna och MSB för vilka Strålsäkerhetsmyndigheten inte redovisar kostnader.

Underskottet på inkomstitel 2511 förklaras av att uppbörden för 2008 i huvudsak betalades under våren till Statens strålskyddsinstitut. Strålsäkerhetsmyndigheten hade därför i stort sett endast kostnader för verksamheten under hösten 2008.

Behov av bemyndigande (tkr)

Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap

Anslag 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten (tkr)

	År 2008 Utfall	År 2009 Prognos	År 2010 Beräkn.	År 2011 Beräkn.	År 2012- Beräkn.
Ingående åtaganden	37 723	46 476	45 480	-	-
+ Nya åtaganden	27 531	25 299	50 000	-	-
- Infriade åtaganden	18 778	26 295	32 029	27 878	35 573
Utestående åtaganden vid årets slut	46 476	45 480	63 451	-	-
Tilldelad/föreslagen be- myndiganderam	57 000	59 000	65 000	-	-

Behovet av bemyndiganden på anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten uppstår genom myndighetens beställningar av forskning inom ansvarsområdet.

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Anslag 1:14 Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland (ram), ap8. (tkr)

	År 2008 Utfall	År 2009 Prognos	År 2010 Beräkn.	År 2011 Beräkn.	År 2012- Beräkn.
Ingående åtaganden	8 127	8 475	23 025	-	-
+ Nya åtaganden	6 843	22 772	22 772	-	-
- Infriade åtaganden	6 495	8 222	23 025	22 772	22 772*
Utestående åtaganden vid årets slut	8 475	23 025	22 772	-	-
Tilldelad/föreslagen be- myndiganderam	23 000	30 000	25 000	-	-

* Avser förpliktelser som planeras ingås 2011

Utgiftsområde 07 Internationellt bistånd

Anslag 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, ap10, Kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa (tkr)

	År 2008 Utfall	År 2009 Prognos	År 2010 Beräkn.	År 2011 Beräkn.	År 2012- Beräkn.
Ingående åtaganden	1 090	0	4 000	-	-
+ Nya åtaganden		4 000	4 000	-	-
- Infriade åtaganden	1 090	0	3 000	3 000	2 000
Utestående åtaganden vid årets slut	0	4 000	5 000	-	-
Tilldelad/föreslagen be- myndiganderam	5 000	6 000	6 000	-	-

Disposition av anslagssparande

Disposition av anslagssparande (tkr)

Anslag		Utgående överföringsbelopp	Indragning i Rb 2008	Kvarvarande anslags-sparande	Förbrukas 2009 prognos	Förbrukas 2010 prognos
06 34:4,1	Strålsäkerhetsmyndighe- ten, <i>Ramanslag</i>	10 074	5 230	4 844	4 844	0
07 49:1,10	Kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa, <i>Ramanslag</i>	3 676	3 334	342	342	0
20 34:4,2	Sanering o återställ - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	904	874	30	30	0
20 34:14,8	Int. miljösamarbete med Ryssland - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	7 846	0	7 846	4 000	3 846
Summa totalt		22 500	9 438	13 062	9 216	3 846

Anslaget för drift och forskning

Strålsäkerhetsmyndigheten hemställer om att anslagssparandet om 10 074 tkr på Strålsäkerhetsmyndighetens anslag 06 34:4,1 får disponeras i sin helhet.

Regeringen har i budgetproposition 2008/09:1 pekat på behovet av att förstärka tillsynen av kärntekniska anläggningar och sjukvård. Förstärkningen uppgår till 8 000 tkr per år under perioden 2009-2011. Regeringen har dessutom beslutat att avsätta 10 000 tkr för avveckling av SSI och SKI. I realiteten innebär det en minskning av anslaget för myndigheten med 2 000 tkr. Den av regeringen önskade förstärkningen kan således inte ske.

Med anledning av att den nya myndigheten skulle bildas beslutade regeringen i december 2007 att tilldela SKI och SSI anslag endast för första halvåret 2008. För att frigöra medel för bildande av den nya myndigheten och avveckling av de gamla innehölls sammanlagt 36 000 tkr. Räknat på halvår innebar det en anslagsminskning med 18 000 tkr för myndigheterna. Myndigheterna vidtog då omedelbara åtgärder, bland annat stoppades i princip alla rekryteringar och investeringar. Även andra åtgärder vidtogs för att minska utgifterna. Myndigheterna klarade att i stor hålla den tilldelade budgeten (se tabell).

Anslag	Utgående belopp 30 juni 08 (tkr)
SSI drift	-934
Anslagspost forskning	+610
Summa	-324
SKI driftanslag	-646
SKI forskningsanslag	+641
Summa	-5
Summa totalt	-329

Anslagsbilden för Strålsäkerhetsmyndigheten är komplex, med ”gamla” anslag som ska regleras och kostnader för avveckling som är av ”tillfällig natur”. Även ingående kostnader från regeringskansliet avseende kostnader för bildandet av myndigheten har reglerats under hösten. Uppgift om dessa kostnader kom myndigheten tillhanda sent under hösten. Anslaget och utfallet för hösten 2008 speglar därför inte ett ”normalläge”. Dessa förhållanden skapar en ryckighet i verksamheten som kraftigt förstärks om dessutom anslagssparanden dras in.

Strålsäkerhetsmyndigheten har under hösten arbetat intensivt med att etablera den nya myndigheten. I det arbetet har vissa kostnader av engångskaraktär uppkommit men det har också medfört behov av nyinvesteringar. Rekrytering av ytterligare personal har inletts. Varken investeringar eller nyrekryteringar har påverkat utfallet 2008 i någon större omfattning.

De utgående balanserna från de tidigare myndigheternas drift och forskningsanslag kommer att överföras per den 1 januari 2009. Det belopp som kommer att överföras är totalt sett -300 tkr. Om justeringen hade gjorts under 2008 hade det minskat anlagssparandet med motsvarande belopp. Nu kommer det i stället att minska den ingående balansen.

Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att det även under 2009 kommer att behövas vidtas åtgärder som är av engångskaraktär och som hänger ihop med etableringen.

För att kunna ha en mer långsiktig planering, fortsätta etableringsarbetet och för att åtminstone ha möjlighet att påbörja en förstärkning av tillsynen krävs att anslagssparanden från 2008 i sin helhet får disponeras under 2009.

Anslaget för kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa

Strålsäkerhetsmyndigheten hemställer om att anslagssparandet om 3 676 tkr på Strålsäkerhetsmyndighetens anslag 07 49:1,10 kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa får disponeras i sin helhet.

Den verksamhet som finansieras av anslag för reformsamarbete i Östeuropa är till sin karaktär mycket långsiktig. Insatser planeras ofta för flera år. Detta talar för att anslagssaldon generellt sett också bör ses i ett längre perspektiv. Tidplanen och det ekonomiska utfallet under ett specifikt budgetår för projekt och andra insatser påverkas av händelser som är svåra att förutsäga.

Även denna del av verksamheten har påverkats av etableringen av Strålsäkerhetsmyndigheten. Vakanser har inte kunnat återbesättas omedelbart vilket inneburit att planerad verksamhet inte fullt ut har kunnat genomföras.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Ann-Louise Eksborg
Generaldirektör